

Член 20

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“, а ќе отпочне да се применува во рок од три месеци од денот на влегувањето во сила на овој закон.

L I G J

**PËR NDALIMIN DHE PENGIMIN E KRYERJES SË
VEPRIMTARISË SË PAREGJISTRUAR**

I. DISPOZITA TË PËRGJITHSHME

Neni 1

Me këtë ligj rregullohet ajo që konsiderohet si kryerje e veprimtarisë së paregjistruar, përjashtimet për atë që nuk konsiderohet si kryerje e veprimtarisë së paregjistruar, bashkëpjesëmarrësit në kryerjen e veprimtarisë së paregjistruar, organet kompetente për veprim gjatë pengimit dhe mbrojtjes nga paraqitja e veprimtarisë së paregjistruar, mbikëqyrja inspektuese mbi zbatimin e këtij ligji, masat administrative për mbrojtje, si dhe dispozitat për kundërvajtje.

Neni 2

Dispozitat e këtij ligji nuk do të zbatohet për kryerjen e veprimtarive të paregjistruara që janë të sanksionuara me ligje që e rregullojnë sferën e tatimeve.

Neni 3

Dispozitat e këtij ligji kanë të bëjnë edhe me personat juridikë dhe fizikë që kanë seli ose vendqëndrim jashtë territorit të Republikës së Maqedonisë, ndërsa veprimtarinë e tyre e kryejnë në territorin e Republikës së Maqedonisë përmes degës.

Kuptimi i shprehjeve të përdorura në këtë ligj

Neni 4

Shprehjet e caktuara të përdorura në këtë ligj e kanë këtë kuptim:

- "Person juridik" në kuptim të këtij ligji është kooperativa, institucioni dhe personi tjetër me subjektivitet juridik i cili kryen veprimtari;

- "Person fizik" në kuptim të këtij ligji është personi fizik i cili merret me veprimtari bujqësore, me veprimtari të zejtarisë, personi i cili kryen shërbime ose profesione të lira dhe personi tjetër fizik i cili kryen veprimtari.

- "Punë për nevoja personale" është aktiviteti të cilin e kryejnë drejtpërdrejt personat përgjegjës ose të punësuarit në personin juridik ose personi fizik që kryen veprimtari të paregjistruar për mirëmbajtje, riparim ose përmirësim të hapësirave të punës të cilat janë në pronësi ose me qira i shfrytëzon personi juridik ose fizik, si dhe mënjanimi dhe pengimi i defekteve të sendeve të tundshme të cilat janë në pronësi ose të cilat me qira i shfrytëzon personi juridik ose fizik. Si punë për nevoja personale të personit fizik do të konsiderohet edhe ndërtesa e dedikuara për banim individual me sipërfaqe të zhvilluar bruto deri në 300 m² në pronësi të personit fizik;

- "Ndhimë familjare" është aktiviteti të cilin drejtpërdrejt e kryen personi fizik në dobi dhe për interes të personit me të cilin është në lidhje farefisnore ose marrëdhënie të kujdestarisë, si dhe të personit me të cilin jeton në ekonomi familjare të përbashkët, pa marrë parasysh nëse janë në lidhje farefisnore ose të kujdestarisë;

- "Regjistri i personave tjerë juridikë" është regjistri të cilin e mban Regjistri Qendror i Republikës së Maqedonisë, në pajtim me Ligjin për sistem njësportel dhe për mbajtjen e regjistrit tregtar dhe regjistrit të personave tjerë juridikë;

- "Ndhimë fqinjësore" është kryerja e punës ndërmjet fqinjëve kur ndërmjet tyre ekziston afërsi e jetesës deri në 300 metra në mjedis urban, përkatësisht në kuadër të vendbanimit të njëjtë në mjedis rural, pa marrëveshje të lidhur për punë, përkatësisht puna kryhet pa kompensim në para ose dobi tjetër materiale, e njëjta nuk kryhet rregullisht, nuk kryhet nga ana e personave juridikë ose fizikë të regjistruar për atë veprimtari dhe puna nuk kryhet si përgjigje e shpalljes së publikuar.

II. KRYERJA E VEPRIMTARISË SË PAREGJISTRUAR

Neni 5

Ndalohet kryerja e veprimtarisë së paregjistruar e personave juridikë dhe fizikë e përcaktuar me këtë ligj.

Neni 6

(1) Si veprimtari e paregjistruar në kuptim të këtij ligji konsiderohet:

- kryerja e veprimtarisë nga ana e personit juridik i cili nuk është i regjistruar në regjistrat e veçantë të përcaktuar me ligj, përveç regjistrit tregtar;

- kryerja e veprimtarisë nga ana e personit juridik pa poseduar akt/e të përcaktuar ligjor për përbushjen e kushteve për kryerje të veprimtarisë së regjistruar të lëshuar/a nga organ kompetent në pajtim me ligj;

- kryerja e veprimtarisë nga ana e personit fizik e cila nuk është regjistruar te organi kompetent;

- kryerja e veprimtarisë nga ana e personit fizik pa poseduar akt/e të përcaktuar ligjor me të cilin i përbush kushtet për kryerje të veprimtarisë së regjistruar të lëshuar/a nga organ kompetent në pajtim me ligj dhe

- kur personi juridik ose personi fizik kryen veprimtari në kundërshtim me ndalimin për kryerjen e veprimtarisë të shqiptuar nga organi kompetent.

(2) Në pajtim me paragrafin (1) të këtij neni, nuk do të konsiderohet si kryerje e veprimtarisë së paregjistruar kryerja e aktiviteteve tjera që nevojiten për kryerjen e veprimtarisë e cila është regjistruar në regjistrin tregtar ose regjistër tjetër të paraparë me ligj ose zakonisht kryhen bashkë me veprimtarinë e regjistruar.

(3) Në pajtim me paragrafin (1) të këtij neni, nuk do të konsiderohet kryerje e veprimtarisë së paregjistruar kryerja e përkohshme e aktivitetit për të cilin me ligj është përjashtuar detyrimi për regjistrim të veprimtarisë tek organi kompetent.

(4) Në pajtim me paragrafin (1) të këtij neni, nuk do të konsiderohen kryerje e veprimtarisë së paregjistruar aktivitetet vijuese: punë për nevoja personale, ndihmë familjare, ndihmë fqinjësore, shitje e sendeve të shfrytëzuara personale, punë e cila kryhet pa kompensim financiar ose dobi tjetër materiale dhe nëse puna nuk kryhet rregullisht, si dhe publikimi, realizimi dhe prezantimi i krijimtarisë së artistëve.

(5) Në pajtim me paragrafin (1) të këtij neni, nuk do të konsiderohet kryerje e veprimtarisë së paregjistruar, veprimtaria të cilën e kryejnë personat fizikë përmes vendeve për shitje në tregjet e gjelbra të organizuara, që janë të regjistruar në regjistrin e Drejtorisë për të Hyra Publike dhe tatimohen në mënyrë paushalle për veprimtarinë që e kryejnë.

(6) Në pajtim me paragrafin (1) të këtij neni nuk do të konsiderohet kryerje e veprimtarisë së paregjistruar edhe kryerja e punës së nevojshme për parandalimin e fatkeqësive ose mënjanimin e pasojave nga fatkeqësitë natyrore dhe fatkeqësitë tjera.

(7) Në pajtim me paragrafin (1) të këtij neni nuk do të konsiderohet kryerje e veprimtarisë së paregjistruar edhe shërbimi i kryer për nevojat e ekonomisë familjare.

(8) Në pajtim me paragrafin (1) të këtij neni nuk do të konsiderohet kryerje e veprimtarisë së paregjistruar edhe kryerja e punëve që janë jashtë veprimtarisë së punëdhënësit, e

të cilat kanë për qëllim përpunimin e mëvetësishtëm ose riparimin e sendeve të caktuara, kryerje e mëvetësishtëm e punës së caktuar fizike ose intelektuale, e për të cilat punëdhënësi lidh marrëveshje me personin e caktuar.

Neni 7

(1) Personi juridik ose fizik i cili mundëson kryerje të veprimtarisë së peregjistruar në pajtim me nenet 6 dhe 8 të këtij ligji konsiderohet si bashkëpjesëmarrës në kryerjen e veprimtarisë së peregjistruar.

(2) Si bashkëpjesëmarrës në kryerjen e veprimtarisë së peregjistruar do të konsiderohet personi fizik ose juridik i cili porositi ose ndërmjetëson në kryerjen e veprimtarisë së peregjistruar, nëse personi fizik ose juridik e ka ditur ose ka mundur të dijë se bëhet fjalë për kryerje të veprimtarisë së peregjistruar.

III. SHPALLJA

Neni 8

(1) Gjatë porosites së shpalljes, porositesi është i detyruar t'i cekë të dhënat për identifikim: gjendjen rrjedhëse nga Regjistri qendror për regjistrim të veprimtarisë përkatëse ose dokument për veprimtari të regjistruar, përkatësisht dëshmi për regjistrim në regjistrin përkatës të veprimtarisë për persona fizikë.

(2) Ndalohet publikimi i shpalljes nëse porositesi i shpalljes nuk dorëzon të dhëna për identifikim në pajtim me paragrafin (1) të këtij neni.

(3) Subjekti i cili e kryen shpalljes ka për obligim ruajtjen e të dhënave për identifikim në afat prej një viti nga publikimi i shpalljes.

(4) Subjekti i cili e kryen shpalljen ka për obligim që me kërkesë të organeve mbikëqyrëse t'u lejojë të kryejnë këqyrje në të dhënat për identifikim të porositesit të shpalljes.

(5) Nëse shpallësi nuk vepron në pajtim me këtë nen konsiderohet si bashkëpjesëmarrës.

(6) Dispozitat e këtij neni nuk kanë të bëjnë me shitjen e sendeve të shfrytëzuara personale nga ane e personave fizikë përmes shpalljes.

IV. MBIKËQYRJA INSPEKTUESE

Neni 9

(1) Mbikëqyrje inspektuese mbi zbatimin e dispozitave të këtij ligji do të kryejnë organet e administratës shtetërore dhe njësitë e vetëqeverisjes lokale edhe atë Inspektorati Shtetëror i Punës, Inspektorati Shtetëror i Tregut, Inspektorati Shtetëror Sanitar dhe Shëndetësor, Inspektorati Shtetëror i Ndërtimtarisë dhe Urbanizmit, inspektori i autorizuar ndërtimor dhe inspektori i autorizuar urbanistik i njësive të vetëqeverisjes lokale, Inspektorati Shtetëror Komunal, Inspektorati Shtetëror i Transportit, Inspektorati Shtetëror i Inspeksionit Teknik, Inspektorati Shtetëror i Bujqësisë, Inspektorati Shtetëror i Pylltarisë Dhe Gjuetisë, Inspektorati Shtetëror i Arsimit, Inspektorati Shtetëror Administrativ, Inspektorati Shtetëror i Vetëqeverisjes Lokale, Inspektorati Shtetëror i Mjedisit Jetësor, inspektorët e autorizuar të mjedisit jetësor të komunave, inspektorët e autorizuar të mjedisit jetësor të komunave në Qytetin e Shkupit dhe inspektorët e autorizuar të mjedisit jetësor të Qytetit të Shkupit, secili në lidhje me dispozitat e këtij ligji për çështjet për të cilat ata janë kompetentë në pajtim me ligjin.

(2) Nëse gjatë mbikëqyrjes inspektuese përcaktohet shkelje që parashihet si kundërvajtje në pajtim me këtë ligj, parashtruesi i autorizuar do të parashtrorë kërkesë për ngritje të procedurës kundërvajtëse para gjykatës kompetente.

(3) Organet e administratës shtetërore dhe njësitë e vetëqeverisjes lokale nga paragrafi (1) i këtij neni, mbajnë evidencë për kundërvajtjet e përcaktuara me këtë ligj dhe për gjendjet e konstatuara dhe përfundimin e procedurës dorëzojnë të dhëna në Këshillin Inspektues.

V. MASA ADMINISTRATIVE

Neni 10

(1) Kur gjatë zbatimit të mbikëqyrjes inspektuese nga neni 9 të këtij ligji, inspektori kompetent aty për aty konstaton se personi juridik apo fizik kryen veprimtari të peregjistruar, harton procesverbal për përcaktimin e gjendjes faktike dhe miraton aktvendim për ndalim të kryerjes së veprimtarisë së peregjistruar deri në ditën e regjistrimit tek organi shtetëror kompetent, në të cilin përcaktohet afati për regjistrim i cili nuk mund të jetë më i gjatë se 30 ditë.

(2) Nëse personi juridik apo fizik në mënyrë të paautorizuar e mënjanon vulosjen e hapësirave të punës apo hapësirave me karakter afarist, instalimeve, aparateve dhe pajisjes tjetër për punë apo pajisjes që është e dedikuar për punë apo për mënyrë tjetër të volitshme, në mënyrë përkatëse do të zbatohen dispozitat e Kodit Penal të cilat kanë të bëjnë me heqjen e vulës zyrtare apo shenjës.

(3) Aktvendimi nga paragrafi (1) të këtij neni zbatohet pa prolongim pas mbikëqyrjes së kryer inspektuese me vulosjen e hapësirave të punës apo hapësirave me karakter afarist, instalimeve, aparateve dhe pajisjes tjetër për punë apo pajisjes që dedikohet për punë apo për mënyrë tjetër të volitshme. Kur rrethanat e rastit e kërkojnë këtë, vulosja e hapësirave të punës apo hapësirave me karakter afarist me përjashtim mund të zbatohet më së voni në afat prej tri ditësh nga dita kur është kryer mbikëqyrja inspektuese, përkatësisht nga dita kur është lëshuar aktvendimi.

(4) Shërbimet inspektuese në organet e administratës shtetërore dhe njësitë e vetëqeverisjes lokale kompetente për punët e mbikëqyrjes inspektuese detyrohen të bashkëpunojnë dhe shkëmbejnë të dhëna me Ministrinë e Financave - Drejtorinë e të Hyrave Publike për shkak të përcaktimit dhe llogaritjes së obligimeve tatimore të subjekteve që kryejnë veprimtari të peregjistruar.

(5) Ministria e Financave - Drejtoria e të Hyrave Publike në kryerjen e punëve nga kompetenca e vet në procedurë tatimore tek detyrësit tatimorë të peregjistruar detyrohet për këtë të dorëzojë njoftim te organet e administratës shtetërore kompetente për punët e mbikëqyrjes inspektuese.

(6) Kundër aktvendimit nga paragrafi (1) të këtij neni mund të paraqitet ankesë në afat prej tetë ditësh nga dita e pranimit të aktvendimit. Ankesa nuk e prolongon zbatimin e aktvendimit.

(7) Ankesa nga paragrafi (6) të këtij neni paraqitet te Komisioni Shtetëror për Vendimmarrje në Shkallë të Dytë në Sferën e Mbikëqyrjes Inspektuese dhe Procedurës Kundërvajtëse.

VI. BARAZIMI

Neni 11

Për kundërvajtjet e përcaktuara në këtë ligj, inspektori kompetent detyrohet kryerësit të kundërvajtjes, para se të parashtrorë kërkesë për ngritje të procedurës kundërvajtëse t'i propozojë procedurë për barazim në pajtim me Ligjin për kundërvajtje.

VII. MARRJA E SENDEVE

Neni 12

(1) Nëse gjatë mbikëqyrjes inspektuese përcaktohet shkelje e neneve 6, 7 dhe 8 të këtij ligji kryerësit të kundërvajtjes - personit juridik apo fizik përkohësisht do t'i merren sendet, pajisja dhe mjetet me të cilin është bërë kundërvajtja apo janë krijuar si rezultat i kryerjes së kundërvajtjes.

(2) Për sendet e marra, pajisjen dhe mjetet, organi inspektues pronarit i lëshon vërtetim për sende të marra përkohësisht, pajisje dhe mjetet dhe detyrohet t'ia dorëzojë gjykatës kompetente për veprim të mëtejshëm.

VIII. DISPOZITA KUNDËRVAJTËSE

Neni 13

(1) Gjобë në shumë prej 10 000 deri 20 000 euro në kundërvlerë me denarë do t'i shqiptohet për kundërvajtje punëdhënësit - person juridik nëse:

- kryen veprimtari që nuk është e regjistruar në regjistrat tjerë të posaçëm të përcaktuar me ligj, përveç regjistrit tregtar (neni 6 paragrafi (1) alineja 1 të këtij ligji),
- nuk ka akt të përcaktuar me ligj për plotësimin e kushteve për kryerje të veprimtarisë së regjistruar (neni 6 paragrafi (1) alineja 2 të këtij ligji) dhe
- kryen veprimtari në kundërshtim me ndalimin e kryerjes së veprimtarisë (neni 6 paragrafi (1) alineja 5 të këtij ligji).

(2) Gjобë në shumë prej 2 000 deri 3 000 euro në kundërvlerë me denarë do t'i shqiptohet për kundërvajtje nga paragrafi (1) të këtij neni edhe personit përgjegjës në personin juridik.

(3) Gjобë në shumë prej 2 000 euro në kundërvlerë me denarë do t'i shqiptohet për kundërvajtje nga paragrafi (1) i këtij neni punëdhënësit - person fizik.

Neni 14

Gjобë në shumë prej 3 000 deri 10 000 euro në kundërvlerë me denarë do t'i shqiptohet për kundërvajtje personit fizik nëse:

- kryen veprimtari që nuk është e regjistruar te organi kompetent (neni 6 paragrafi (1) alineja 3 të këtij ligji),
- kryen veprimtari për të cilën nuk ka akt të përcaktuar me ligj për plotësimin e kushteve për kryerje të veprimtarisë së regjistruar (neni 6 paragrafi (1) alineja 4 të këtij ligji) dhe
- kryen veprimtari në kundërshtim me ndalimin e kryerjes së veprimtarisë (neni 6 paragrafi (1) alineja 5 të këtij ligji).

Neni 15

(1) Gjобë në shumë prej 2 000 deri 3 000 euro në kundërvlerë me denarë do t'i shqiptohet për kundërvajtje punëdhënësit - person juridik nëse:

- tjetrit si bashkëpjesëmarrës i mundëson kryerjen e veprimtarisë së paregjistruar (neni 7 paragrafi (1) të këtij ligji).

(2) Gjобë në shumë prej 1 000 deri 2 000 euro në kundërvlerë me denarë nga gjоба e përcaktuar për kundërvajtjen nga paragrafi (1) të këtij neni do t'i shqiptohet edhe personit përgjegjës në personin juridik.

(3) Gjобë në shumë prej 1 000 deri 2 000 euro në kundërvlerë me denarë do t'i shqiptohet për kundërvajtjen nga paragrafi (1) të këtij neni punëdhënësit - person fizik.

(4) Gjобë në shumë prej 1 000 deri 2 000 euro në kundërvlerë me denarë do t'i shqiptohet për kundërvajtje nga paragrafi (1) të këtij neni personit fizik.

Neni 16

(1) Gjобë në shumë prej 2 000 deri 3 000 euro në kundërvlerë me denarë do t'i shqiptohet për kundërvajtje punëdhënësit-person juridik nëse:

- është bashkëpjesëmarrës në kryerjen e veprimtarisë së paregjistruar (neni 7 paragrafi (2) të këtij ligji);
- gjatë porositjes së shpalljes personi juridik si porositës nuk i cek të dhënat për identifikim; gjendjen rrjedhëse nga Regjistri qendror për regjistrim të veprimtarisë përkatëse apo dokumentin për veprimtari të regjistruar, përkatësisht dëshmi për regjistrim në regjistrin përkatës të veprimtarisë për persona fizikë (neni 8 paragrafi (1) të këtij ligji);
- ka publikuar shpallje, pa dorëzuar porositësi i shpalljes për gjendjen rrjedhëse nga Regjistri Qendror për regjistrim të veprimtarisë përkatëse apo dokument për veprimtari të regjistruar, përkatësisht dëshmi për regjistrim në regjistrin përkatës të veprimtarisë për persona fizikë (neni 8 paragrafi (2) të këtij ligji);
- subjekti që e kryen shpalljen nuk i ruan të dhënat për identifikim në afat prej një viti nga publikimi i shpalljes (neni 8 paragrafi (3) të këtij ligji) dhe

- subjekti që e kryen shpalljen me kërkesë të organeve të mbikëqyrjes nuk u lejon organeve të mbikëqyrjes të kryejnë kontroll në të dhënat për identifikimin e porositësit të shpalljes (neni 8 paragrafi (4) të këtij ligji).

(2) Gjобë në shumë prej 2 000 deri 3 000 euro në kundërvlerë me denarë nga gjоба e përcaktuar për kundërvajtje nga paragrafi (1) të këtij neni do t'i shqiptohet edhe personit përgjegjës në personin juridik.

(3) Gjобë në shumë prej 2 000 deri 3 000 euro në kundërvlerë me denarë do t'i shqiptohet për kundërvajtje nga paragrafi (1) të këtij neni punëdhënësit - person fizik.

(4) Gjобë në shumë prej 2 000 deri 3 000 euro në kundërvlerë me denarë do t'i shqiptohet për kundërvajtje nga paragrafi (1) të këtij neni personit fizik.

Neni 17

Për kundërvajtjet e përcaktuara në nenet 13, 14, 15 dhe 16 të këtij ligji, procedurë kundërvajtëse mban dhe sanksion kundërvajtës shqipton gjykata kompetente.

IX. DISPOZITA KALIMTARE DHE
PËRFUNDIMTARE

Neni 18

(1) Dispozita nga neni 10 paragrafi (7) të këtij ligji do të fillojë të zbatohet nga dita e fillimit të zbatimit të Ligjit për themelim të Komisionit Shtetëror për Vendimmarrje në Shkallë të Dytë në Sferën e Mbikëqyrjes Inspektuese dhe Procedurës së Kundërvajtjes ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" numër 130/14).

(2) Deri në fillimin e zbatimit të Ligjit për themelim të Komisionit Shtetëror për Vendimmarrje në Shkallë të Dytë në Sferën e Mbikëqyrjes Inspektuese dhe Procedurës së Kundërvajtjes ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" numër 130/14), ankesa kundër aktvendimit për ndalim të kryerjes së veprimtarisë së paregjistruar paraqitet te Komisioni Shtetëror për Vendimmarrje në Procedurë Administrative dhe Procedurë të Marrëdhënies së Punës në Shkallë të Dytë.

Neni 19

Ligjet me të cilat është rregulluar kompetenca e organeve nga neni 9 të këtij ligji në lidhje me veprimtarinë e paregjistruar do të harmonizohen me dispozitat e këtij ligji deri në ditën e fillimit të zbatimit të këtij ligji.

Neni 20

Ky ligj hyn në fuqi në ditën e tetë nga dita e botimit në "Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë", kurse do të fillojë të zbatohet në afat prej tre muajsh nga dita e hyrjes në fuqi të këtij ligji.

6125.

Врз основа на членот 75 ставови 1 и 2 од Уставот на Република Македонија, претседателот на Република Македонија и претседателот на Собранието на Република Македонија издаваат

У К А З
ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА
ИЗДАВАЧКАТА ДЕЈНОСТ

Се прогласува Законот за издавачката дејност, што Собранието на Република Македонија го донесе на седницата одржана на 29 декември 2014 година.

Бр. 07 – 4897/1
29 декември 2014 година
Скопје

Претседател
на Република Македонија,
д-р **Горге Иванов**, с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Македонија,
Трајко Вељаноски, с.р.